

Numer
2(30)/2017
ISSN
2081-8033

Puls Regionu

LUBELSKI INFORMATOR UNIJNY

TEMAT NUMERU

Grube miliony na kształcenie fachowców

DOTACJE DLA FIRM

Pożyczka na start i rozwój Twojego biznesu

TWARDE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Geodezyjna mapka w kilka klików

MIĘKKIE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Prostowanie krętych ścieżek

Spis treści

Aktualności

[s. 4] Czy wiesz, że...

[s. 6]

Temat numeru

[s. 6] Grube miliony na kształcenie fachowców

Wydarzenie

[s. 7] Cztery dni wypełnione nauką i zabawą

[s. 7]

Współpraca samorządów

[s. 10] Współpraca receptą na problemy

Dotacje dla firm

[s. 12] Bon na innowacje, czyli ochrona patentowa i zakup wyników badań w jednym

[s. 13] Pożyczka na start i rozwój Twojego biznesu

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nakład: 3500 egz.

Wydawca: Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl,
www.facebook.com/LubelskieFunduszeEuropejskie

Redakcja: Paweł Florek – Oddział Komunikacji RPO, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Fotografie ze spisu treści: Marcin Tarkowski / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Przemysław Gąbka, Kancelaria Marszałka /

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Don Brando Sp. z o.o. w Lublinie, www.pixabay.com, www.fotolia.com

Okładka: Nasz rynek pracy potrzebuje specjalistów. Świetnie przygotowanych, zdolnych młodych ludzi, którzy swoją przyszłość widzą w zawdzie spawacza, ślusarza lub kucharza. Dzięki funduszom europejskim już niedługo doczekamy się rzeszy profesjonalistów. Na ich kształcenie Urząd Marszałkowski w Lublinie przeznaczył teraz blisko 118 mln zł. Do kogo i na co trafią te pieniądze? Czytaj na str. 6.
Fot. www.fotolia.com

Druk, skład i łamanie: Drukarnia Akapit Sp. z o.o.
ul. Węglowa 3, 20-481 Lublin, tel.: (81) 749 00 62
e-mail: sekretariat@drukarniaakapit.pl
www.drukarniaakapit.pl

E-book: Pobierz elektroniczną wersję *Pulsu Regionu*. E-book znajdziesz na stronie www.rpo.lubelskie.pl w zakładce *Wiadomości – Publikacje*

[s. 14]

Twarde fundusze europejskie

- [s. 14] Geodezyjna mapka w kilka klików?
Już za trzy lata
- [s. 16] Czy w Twoim projekcie jest pomoc publiczna?

[s. 17]

Miękkie fundusze europejskie

- [s. 17] Europejski Fundusz Społeczny dla uczniów i nauczycieli
- [s. 18] Nie dać się rakowi
- [s. 19] Będą nowe żłobki
- [s. 20] Prostowanie krętych ścieżek
- [s. 21] Praca szuka wykluczonych
- [s. 23] Wsparcie dla młodych

[s. 21]

Polityka regionalna

- [s. 24] Komitet Regionów o nowej Polityce Spójności 2020+
- [s. 25] Miejski wymiar regionalnej polityki rozwoju

[s. 24]

Po godzinach

- [s. 26] Dobro jest jak zumba. Podnosi na duchu i daje masę... radości

[s. 27]

Fotogaleria

- [s. 27] Plac Litewski jest TOP

Lublin Business Run: Pobiegliśmy dla Mateusza

Wystartowaliśmy w pierwszym w Lublinie, charytatywnym biegu Lublin Business Run. Na starcie sztafety stanęło 420 biegaczy. Pobiegliśmy dla Mateusza Krzeszczyka, który stracił nogę w wypadku rolniczym. W sumie udało się zebrać ponad 40 tys. zł, które teraz Mateusz przeznaczy na nową protezę.

Fundacja Poland Business Run po raz pierwszy zorganizowała bieg w stolicy województwa lubelskiego. Jednocześnie identyczna rywalizacja toczyła się w siedmiu miastach Polski. 3 września br. na starcie pojawiło się łącznie 20 tys. miłośników biegania, w tym 420 w Lublinie.

Idea zawodów jest prosta. Pomagamy przez bieganie. Firmy, instytucje i organizacje zgłosiły pięcioosobowe sztafety. Biegacze wpłacali opłatę startową, która powędrowała do beneficjenta potrzebującego pomocy. Każdy z uczestników miał do przebiegnięcia ten sam dystans. W Lublinie było to ok. 3,5 km, które pobiegliśmy dla Mateusza Krzeszczyka spod Chełma. Mając osiem lat, Mateusz stracił nogę w wypadku rolniczym. Zebrane pieniądze (ponad 40 tys. zł) przeznaczy teraz na nową endoprotezę, dzięki której będzie funkcjonował jak zdrowy chłopak.

– Jestem pełen podziwu dla wszystkich, którzy pomimo deszczu i zimna pobiegli dla mnie. Nie spodziewałem się tego, bardzo wszystkim dziękuję – przyznał wzruszony **Mateusz Krzeszczyk**

W Lublin Business Run nie mogło zabraknąć drużyny Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie. Szczególnie, że samorząd województwa był strategicznym partnerem Lublin Business Run. Dlatego decyzja o starcie zapadła

► Super Elka Team w składzie (od lewej): Dorota Sawczuk, Iwona Nakielska, Paweł Florek, Jacek Szczerba i Robert Nowakowski

Fot. Katarzyna Olgiewska / UMWL w Lublinie

szybko. Nasza ekipa – Super Elka Team – w całości złożona z pracowników Departamentu Zarządzania RPO zajęła ostatecznie 31. miejsce na 84 drużyny. Zawody wygrał Lubelskibiegacz.pl. Na pozostałych stopniach podium uplasowały się: Biegamy Pomagamy oraz Perfect Runner Lublin.

– W składzie mieliśmy debiutantów i biegowych wyjadaczy. Ta mieszanka sprawdziła się i osiągnęliśmy dobry wynik. Jednak najważniejszy był cel biegu, dlatego cieszę się, że dołożyliśmy swoją cegiełkę do jego realizacji. Warto pomagać – podkreśla **Iwona Nakielska**, dyrektor Departamentu Zarządzania RPO, która biegła w Super Elka Team.

Obok dyrektor Nakielskiej w składzie drużyny Urzędu Marszałkowskiego znaleźli się: Dorota Sawczuk, Robert Nowakowski, Jacek Szczerba i Paweł Florek.

Lubelskie lotnisko bije kolejny rekord

Lublin AirPort nie przestaje zaskakiwać. Lotnisko pobiło właśnie kolejny rekord frekwencji. Sierpień 2017 roku był jak dotąd najlepszym miesiącem w historii portu lotniczego. Coraz mniej brakuje do obsłużenia 50 tys. pasażerów.

To już kolejny świetny wynik lotniska w Świdniku. Od kwietnia tego roku statystyki szły w górę. W sierpniu port odprawił rekordową liczbę podróżnych – ponad 46 tys. W porównaniu z poprzednim rokiem to o 6 tys. pasażerów więcej.

– Dane pokazują, że mieszkańcy naszego województwa pokochali latanie i coraz chętniej korzystają z lubelskiego lotniska. To dowód, że decyzja o jego budowie była słuszna – podkreśla marszałek **Sławomir Sosnowski**.

Na rosnącą liczbę pasażerów wpływa stale poszerzana

► Lotnisko w Świdniku ma coraz lepsze widoki na przyszłość. Statystyki szły w górę, a na horyzoncie coraz bliżej jest rozbudowa terminala

Fot. Marcin Tarkowski / UMWL w Lublinie

siatka połączeń. Od 25 sierpnia ze Świdnika możemy latać do Kijowa.

– To kolejne połączenie uruchomione przez naszego strategicznego partnera – linie lotnicze Wizz Air. Cieszymy

się z dynamicznie rozwijającej się współpracy i zaufania, którym obdarza nas ten przewoźnik. Loty do Kijowa są ważne dla firm z województwa lubelskiego, które operują na rynku ukraińskim, ale także dla mieszkańców Ukrainy, dla których Lublin jest drugim celem podróży w Polsce pod względem liczby przyjazdów. Lubelskie to region, który od lat skutecznie współpracuje z Ukrainą zarówno w zakresie gospodarczym, kulturowym, jak

i akademickim. Jestem przekonany, że połączenie lotnicze dodatkowo wzmocni tę współpracę – mówi **Krzysztof Wójtowicz**, prezes zarządu Portu Lotniczego Lublin SA.

Lubelskie lotnisko oferuje loty do: Kijowa, Tel Awiwu, Oslo, Sztokholmu, Werony, Mediolanu od października br., Monachium, Eindhoven, Londynu, Sheffield, Liverpoolu i Dublina. Do tego dochodzą kierunki wakacyjne: Bargas i Heraklion.

100 mln na innowacyjne technologie w dziedzinie fotoniki

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju i Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego zawarły porozumienie o realizacji wspólnego przedsięwzięcia polegającego na wsparciu badań przemysłowych i prac rozwojowych w obszarze technologii fotonicznych. Budżet przewidziany na projekty realizowane przez polskich naukowców i przedsiębiorców to 100 mln zł.

– Wspólne przedsięwzięcie w zakresie fotoniki to promowanie w regionie przemysłu wysokich technologii, a w perspektywie szansa dla Lubelskiego na osiągnięcie zrównoważonego rozwoju – zapowiada **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego. – W dziedzinie naukowej mamy już na tym polu pewne osiągnięcia. Jako władze województwa jesteśmy zainteresowani stymulowaniem i poszerzaniem współpracy jednostek naukowo-badawczych z przedsiębiorcami z naszego terenu, ale pragniemy też zachęcić do współpracy inwestorów z całego kraju, którzy widzą możliwości w naszym regionie i tu chcą prowadzić i rozwijać swoją działalność – dodaje Sławomir Sosnowski.

– Nie da się zbudować silnej polskiej gospodarki, nie opierając jej na polskim przemyśle zaawansowanych technologii, skoncentrowanym na wiodących rodzimych produktach, technologiach i branżach. Te z kolei mogą powstać jedynie w wyniku rozwijania i komercjalizacji specjalistycznej wiedzy naukowców – mówi prof. **Maciej Chorowski**, dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. – Lubelszczyzna posiada znaczące zaplecze naukowe w dziedzinie technologii fotonicznych. To dzięki wieloletnim pracom badawczym i doświadczeniu m.in. lubelskich naukowców powstała unikalna polska technologia światłowodów. Zawarte porozumienie daje szansę

na dalszy rozwój polskiego sektora fotoniki i komercjalizację opracowanych rozwiązań – dodaje prof. Chorowski.

Województwo lubelskie to pierwszy w Polsce region, który zwrócił się do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z propozycją ustanowienia wspólnego przedsięwzięcia pn. *Lubelska Wyżyna Technologii Fotonicznych*. W wyniku współpracy Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Województwo Lubelskie ogłoszą otwarte konkursy na projekty badawczo-rozwojowe w obszarze fotoniki. Na budżet programu wynoszący 100 mln zł obie strony składają się po połowie. Z czego 30 mln zł stanowić będzie wkład własny wnoszony przez wykonawców projektów. Szczegółowy zakres tematyczny konkursów zostanie określony na podstawie agendy badawczej programu i będzie obejmować technologie dla cyfryzacji nowej generacji, badania dedykowane czujnikom światłowodowym, a także prace poświęcone innowacyjnym źródłom światła. Porozumienie zawarte w maju br. ma obowiązywać przez 10 lat.

Efekty projektów wpłyną bezpośrednio na rozwój wszystkich inteligentnych specjalizacji Lubelszczyzny, czyli biogospodarki, medycyny i zdrowia, energetyki niskoemisyjnej oraz informatyki i automatyki.

► Podpisy pod umową złożyli prof. Maciej Chorowski, dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Sławomir Sosnowski, marszałek województwa lubelskiego

Fot. UNWL w Lublinie

Grube miliony na kształcenie fachowców

Nasz rynek pracy potrzebuje specjalistów. Świetnie przygotowanych, zdolnych młodych ludzi, którzy swoją przyszłość widzą w zawodzie mechanika, ślusarza lub kucharza. To kosztuje, ale dzięki funduszom europejskim już niedługo doczekamy się rzeszy profesjonalistów. Na ich kształcenie Urząd Marszałkowski w Lublinie przeznaczył teraz blisko 118 mln zł.

– *Chętnie korzystamy z unijnego wsparcia na kształcenie zawodowe* – mówi otwarcie **Dariusz Kołodziejczyk**, starosta świdnicki. Działające pod skrzydłami powiatu Centrum Edukacji Zawodowej im. Zygmunta Puławskiego w Świdniku kilkakrotnie sięgnęło po unijną dotację. W tym roku szkoła, kształcząca m.in. mechaników lotniczych, zdobyła fundusze europejskie na poprawę zaplecza technicznego i dodatkowe zajęcia.

– *Łącznie 146 naszych uczniów rozpocznie profesjonalne staże zawodowe. Dodatkowo 18 nauczycieli podejmie studia podyplomowe i przejdzie szkolenia* – wylicza starosta świdnicki.

Przedsiębiorcy i pracodawcy z regionu przyznają, że cenią dobrze wykształconych i mających dodatkowe uprawnienia absolwentów popularnych zawodówek. Ponadto chcą, aby ich przyszli pracownicy obsługiwali najnowsze maszyny i już na starcie mieli doświadczenie w zawodzie. Żeby sprostać tym wymaganiom, szkoły zawodowe muszą być na czasie. Dlatego inwestują w nowe technologie, szkolą nauczycieli, wprowadzają nowoczesne metody nauczania i wysyłają uczniów na staże. A wszystko dzięki funduszom europejskim.

Urząd Marszałkowski w Lublinie przyjmuje właśnie wnioski w kolejnym konkursie dotyczącym kształcenia

zawodowego (Działanie 12.4). Nabór potrwa do 27 listopada. Wnioski mogą składać szkoły zawodowe, placówki kształcenia ustawicznego i praktycznego lub ich organy prowadzące oraz ośrodki doksztalcenia zawodowego i Ochotnicze Hufce Pracy.

Pieniądże ułatwią współpracę między szkołami i placówkami kształcenia zawodowego a przedsiębiorcami i uczelniami z regionu. W efekcie powstaną nowe programy nauczania, które lepiej trafią w oczekiwania pracodawców. Ponadto firmy zorganizują u siebie praktyki zawodowe i staże dla uczniów oraz nauczycieli.

– *Cieszę się, że z unijnego dofinansowania skorzystają pedagodzy, którzy podniosą swoje kwalifikacje i jeszcze lepiej przygotowują uczniów do pracy w zawodach poszukiwanych na Lubelszczyźnie* – zaznacza **Sławomir Sosnowski**.

To nie wszystko. Szkoły wspólnie z przedsiębiorcami uruchomią profesjonalne kursy zawodowe. Uczniowie będą mogli korzystać również z laboratoriów i pracowni dostępnych dla studentów uczelni wyższych. Dzięki dodatkowym specjalistycznym zajęciom przyszli fachowcy zyskają nowe umiejętności i uprawnienia, z którymi szybciej znajdą pracę.

– *Unijne projekty bardzo pomogły naszym uczniom* – podkreśla **Marta Mazurek**, dyrektor Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im.

Kazimierza Andrzeja Jaworskiego w Chełmie. – *Większość z nich pochodzi ze wsi. Dlatego często są wycofani. Teraz nie boją się rozmawiać w języku obcym i wyjeżdżać daleko od domu. Pracodawcy, z którymi nawiązaliśmy współpracę, dzwonią do nas i zapraszają uczniów na praktyki. Niektórzy już mogą być pewni, że dostaną pracę po skończeniu nauki* – przyznaje pani dyrektor.

Paweł Florek

Departament Zarządzania RPO

Fot. UMWL w Lublinie

– *Do wnioskodawców trafi gigantyczna pula środków z Regionalnego Programu Operacyjnego – niemal 118 mln zł* – zapewnia marszałek **Sławomir Sosnowski**. – *To wsparcie sprawi, że nasze szkoły zawodowe będą kształciły na miarę XXI wieku* – dodaje marszałek.

Więcej informacji o konkursie znajdziesz na stronie Regionalnego Programu Operacyjnego. Wejdź na www.rpo.lubelskie.pl/nabory.html lub zeskanuj kod.

Cztery dni wypełnione nauką i zabawą

Tradycyjnie w maju współorganizowaliśmy największe wydarzenie promujące fundusze europejskie w Polsce. Tegoroczne Dni Otwarte Funduszy Europejskich trwały cztery dni, od 18 do 21 maja. Mieszkańców i turystów odwiedzających nasz region zabraliśmy w niezwykłą podróż po projektach unijnych. Zobacz, jak było. Fotografie: Don Brando Sp. z o.o. w Lublinie

Na naszych gości czekało kilkadziesiąt inwestycji dofinansowanych ze środków unijnych. Wszystkie udostępniiliśmy za darmo lub z ekstra rabatem. To jedyna taka okazja w roku, aby zobaczyć kulisy projektów, które na co dzień są niedostępne.

– *Ten rok jest wyjątkowy* – przyznaje **Iwona Nakielska**, dyrektor Departamentu Zarządzania RPO w lubelskim Urzędzie Marszałkowskim, który współorganizował Dni Otwarte. – *Zamiast jednego dużego wydarzenia w Lublinie*

przygotowaliśmy 12 minieventów w 10 miastach województwa lubelskiego – podkreśla dyrektor Nakielska.

Podczas #LubelskieDOFE zwiedzający mogli m.in. sprawdzić się w grach i konkursach o Unii Europejskiej, samodzielnie zrobić etui na telefon, nauczyć się udzielania pierwszej pomocy lub wybrać się w przejażdżkę kolejką wąskotorową.

Paweł Florek

Organizacja minieventów stała na wysokim poziomie. Tematyka funduszy europejskich była przedstawiona bardzo przejrzystie i ciekawie. Idea Dni Otwartych jest trafiona, gdyż pozwala na przybliżenie w ciekawy sposób funduszy europejskich szerszej grupie zainteresowanych. Jesteśmy zainteresowani udziałem w kolejnej edycji. Sposób organizacji i przyjęta formuła spełniła oczekiwania współorganizatorów oraz uczestników Dni Otwartych.

ARKADIUSZ FRAŃCZUK, URZĄD GMINY HRUBIESZÓW

»*Udział naszej firmy w Dniach Otwartych oraz współpraca z Urzędem Marszałkowskim to duża przyjemność oraz zaszczyt. Organizacja tego typu imprezy i udział w niej uczniów ze szkół wiejskich to czasem jedyna forma, w której mają możliwość uczestniczyć dzieci. Z reguły informacje, szkolenia, eventy oraz wymierne korzyści materialne, wynikające m.in. z różnych dotacji unijnych, przygotowywane są dla dorosłych. Wszelkiego rodzaju zajęcia organizowane dla dzieci, np. przez domy kultury (a współfinansowane ze środków unijnych), przez dzieci odbierane są jako »te organizowane przez panią Kasię«. Odbiór przekazu tej imprezy jest zupełnie inny. Tu wszystko, co zostało im zaproponowane, ma przekaz – Unia Europejska i korzyści z niej wynikające. Dookoła wszystko ma logo unijne i przez kilka godzin nie mówi się o niczym innym, jak o Unii i funduszach europejskich. Zatem idea Dni Otwartych jest jak najbardziej trafiona.*

**BEATA BIELIŃSKA-TARACHA,
OŚRODEK WYPOCZYNKOWY LEŚNA
RYBA W STAREJ JEDLANCE**

Zeskanuj kod i zobacz 300-sekundową relację video z #LubelskieDOFE.

#LubelskieDOFE w liczbach

- 12 mini wydarzeń z maksi programem,
- 10 miast,
- 45 atrakcji dostępnych za darmo lub ze zniżką,
- ok. 9 tys. odwiedzających lubelskie Dni Otwarte Funduszy Europejskich.

Dni Otwarte Funduszy Europejskich to dobry pomysł. Jesteśmy zadowoleni z udziału w tegorocznej edycji i już przymierzamy się do kolejnej.

ADAM ŚWIĆ, DYREKTOR DOMU KULTURY W KOCKU

Współpraca receptą na problemy

Łatwiejsza i ekologiczna komunikacja publiczna, atrakcyjna oferta kulturalna dla mieszkańców oraz nowe miejsca pracy. W tych obszarach skupiają się potrzeby i oczekiwania władz Białej Podlaskiej i Puław. Samorządy razem z otaczającymi je gminami zrealizują je wspólnie dzięki Strategicznym Inwestycjom Terytorialnym.

W poprzednim numerze „Pulsu Regionu” przyjrzałem się Strategicznym Inwestycjom Terytorialnym (SIT) Chełma i Zamościa. Teraz pora na Białą Podlaską i Puławę. Pierwszy samorząd chce zrealizować najwięcej projektów SIT (dziesięć). Natomiast drugi jest największym obszarem, gdzie powstaną inwestycje w ramach SIT (tworzy go sześć gmin).

BIAŁA PODLASKA

W Miejskim Obszarze Funkcjonalnym (MOF), który tworzy Miasto Biała Podlaska i okalająca je gmina wiejska, jest realizowanych najwięcej przedsięwzięć spośród wszystkich samorządów korzystających z instrumentu SIT. Wartość dziesięciu projektów z różnych dziedzin to ponad 105 mln zł.

Najważniejszym punktem SIT jest dolina rzeki Krzny, która dzieląc obszar funkcjonalny na pół, z jednej strony jest przeszkodą komunikacyjną, ale z drugiej stanowi miejsce, w którym skupia się znaczna część zasobów przyrodniczych i kulturowych miasta i gminy Biała Podlaska. W wyniku realizacji przedsięwzięcia dolina rzeki ma utracić charakter bariery przestrzennej, utrudniającej przemieszczanie się między północną i południową częścią obszaru funkcjonalnego. Stanie się ona kompleksowym produktem integrującym obszar funkcjonalny miasta Biała Podlaska i wpłynie pozytywnie na poziom życia mieszkańców. Dodatkowo dostarczy to, czego brakuje w ośrodkach subregionalnych – rozmaitych form aktywnego spędzania

wolnego czasu, obcowania z przyrodą i kulturą. To właśnie bogactwo środowiska naturalnego i wielość obiektów dziedzictwa historycznego i kulturowego, a także obecność uczelni wyższych, które generują napływ młodzieży do miasta, są głównymi atutami Białej Podlaskiej.

Największym projektem jest *Rewaloryzacja i modernizacja Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów w Białej Podlaskiej*. Ofertę kulturalną, turystyczną uzupełnią: *Rozbudowa i modernizacja Bialskiego Centrum Kultury*, *Wykorzystanie walorów przyrodniczych doliny Krzny do celów edukacyjnych* oraz *Digitalizacja zbiorów Muzeum Południowego Podlasia*. Duży nacisk położono również na projekty społeczne. Powstać ma nowoczesne Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych. Kompleksowe wsparcie otrzymają także osoby planujące rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Ta tematyka łączy się z przygotowaniem terenów inwestycyjnych, które powstaną na zdegradowanych obszarach powojennych. Najmniejszym, ale jednym z ciekawszych projektów jest natomiast budowa energooszczędnego oświetlenia na terenie MOF.

Ta bogata oferta ma zahamować odpływ mieszkańców, czyniąc MOF Biała Podlaska atrakcyjnym miejscem do pracy i zamieszkania. Władze miasta i gminy oczekują, że efekty realizacji projektów SIT będą dotyczyć przede wszystkim szeroko pojętej jakości życia w obszarze funkcjonalnym i obejmą poprawę stanu zdrowia publicznego i środowiska naturalnego. Inwestycje sprzyjać będą tworzeniu nowych miejsc pracy przez zwiększenie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszaru funkcjonalnego oraz związane z tym dalsze inwestycje. Celem jest powstanie spójnej oferty usług

Strategiczne Inwestycje Terytorialne to narzędzie, które pomoże nam zrealizować kluczowe przedsięwzięcia rozwojowe, dzięki czemu miasto wzmocni wiele swoich funkcji ponadlokalnych i w jeszcze lepszy sposób będzie służyć mieszkańcom, pełniąc rolę głównego ośrodka gospodarczego, kulturalnego i edukacyjnego północnej części regionu lubelskiego. Przygotowaliśmy pakiet ambitnych, zintegrowanych ze sobą projektów dotyczących wykorzystania potencjału gospodarczego, dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, rozwoju przyjaznej środowisku infrastruktury komunikacyjnej, a także rozwoju edukacji, rynku pracy i pomocy rodzinie. Ich realizacja umożliwi osiągnięcie efektu synergii i sprawi, że Biała Podlaska stanie się miejscem atrakcyjnym do mieszkania, inwestowania i wypoczynku.

Dariusz Stefaniuk, prezydent Białej Podlaskiej

► Jednym z priorytetów SIT Biała Podlaska jest modernizacja Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów

Fot. Wojtek Korner / UMWL w Lublinie

publicznych, skierowanej do mieszkańców MOF. Problem polegający na rozdzieleniu przestrzennym i niemożności zagospodarowania znacznych przestrzeni w centrum miasta zmieniony zostanie w atut sprzyjający rozwojowi społeczno-gospodarczemu i podnoszący rangę ośrodka, przełamujący prowincjonalny charakter miasta.

Mocną stroną Białej Podlaskiej jest realizacja pakietu projektów cząstkowych, dotyczących różnych dziedzin: wykorzystania dziedzictwa naturalnego, adaptacji obiektów zabytkowych na potrzeby społeczności lokalnej i turystów, rozwoju przyjaznej środowisku infrastruktury komunikacyjnej, a także rozwoju edukacji, rynku pracy i pomocy rodzinie. Ta różnorodność umożliwi osiągnięcie efektu synergii i sprawi, że MOF Biała Podlaska będzie atrakcyjnym miejscem do życia.

PUŁAWY

Spośród obszarów funkcjonalnych korzystających z instrumentu SIT to właśnie ten puławski jest najbardziej rozbudowany. Tworzy go bowiem aż sześć jednostek samorządowych. Oprócz Miasta Puławy i otaczającej go gminy wiejskiej do MOF należą: Końskowola, Janowiec, Kazimierz Dolny i Żyrzyn. Obszar ten zamieszkuje blisko 87 tys. osób. I choć w ramach SIT są realizowane tylko trzy projekty, to ich rozmiar i ranga z pewnością nie ustępują pozostałym obszarom subregionalnym.

Według władarzy gmin partnerskich zasoby kultury są ważnym czynnikiem tworzenia postaw kreatywnych w społeczeństwie, wpływają na wspieranie działań innowacyjnych, a tym samym pozytywnie oddziałują na rozwój gospodarczy. Stymulują też większy rozwój społeczny i wzrost integracji społecznej oraz zwiększają atrakcyjność inwestycyjną regionu, determinując rozwój turystyki i tworząc rynek pracy. Stąd właśnie kultura zajmuje eksponowane miejsce wśród projektów SIT.

Przebudowa Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika” (POK) oraz powstanie nowoczesnej mediateki mają na celu poprawę warunków funkcjonowania istniejących

oraz umożliwiających rozwój nowych instytucji kultury. Oczekiwana jest też poprawa jakości świadczenia usług z zakresu kultury i edukacji kulturalnej oraz czytelnictwa. Połączenie ośrodka kultury z mediateką pozwoli na lepsze wykorzystanie i prezentację zasobów kulturalnych miasta, usprawni organizację i przeprowadzanie wydarzeń kulturalnych. Zgodnie z popularną w Europie ideą „biblioteki otwartej” kontakt czytelnika z książką nie będzie ograniczony barierami przestrzenno-organizacyjnymi, a stanie się otwarty, wzbogacony o multimedia. Przebudowa POK to również poprawa efektywności energetycznej, dzięki której zmniejszy się zużycie energii elektrycznej i cieplnej, co pozwoli na ograniczenie kosztów funkcjonowania POK oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery.

Ograniczenie emisji szkodliwych gazów cieplarnianych jest też głównym celem trzeciego projektu realizowanego w ramach SIT. Jego nazwa to *Rozwój zrównoważonego transportu łączącego Puławy i jego obszar funkcjonalny*. O projekcie najlepiej mówią liczby. Mieszkańcy otrzymają: 16 autobusów z napędem hybrydowym lub spełniającym normę EURO VI (wraz z oprogramowaniem do ich obsługi), 88 wiat przystankowych, 11 zatok autobusowych, 11 biletomatów stacjonarnych, 38 informacji przystankowych, 2 pętle autobusowe oraz 19 kompletów fotowoltaicznych do istniejących autobusów.

Na przestrzeni ostatnich lat pomiędzy gminami wchodzącymi w skład MOF Miasta Puławy pojawiały się liczne inicjatywy służące realizacji wspólnych zadań, jednak najczęściej skupiały się one na interesach pojedynczych gmin. Strategiczne Inwestycje Terytorialne zmieniły tę optykę. Dzięki trzem projektom o łącznej wartości blisko 69 mln zł sześć gmin osiągnie rezultaty, o które niezwykle trudno byłoby przy samodzielnym działaniu. Na tym właśnie opiera się istota instrumentu SIT.

Jacek Skalecki

Departament Zarządzania RPO

Strategiczne Inwestycje Terytorialne to bardzo dobry instrument programowania oraz realizacji ważnych zadań rozwojowych dla ośrodków regionalnych i subregionalnych. Rozpoczęte w 2012 roku rozmowy z Urzędem Marszałkowskim pozwoliły na zidentyfikowanie i przygotowanie projektów SIT, które dzięki zabezpieczeniu środków finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego będą mogły być realizowane w nowej perspektywie finansowej. Wraz z partnerami w ramach powołanego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Puławy postawiliśmy na rozwój taboru komunikacji miejskiej z infrastrukturą towarzyszącą oraz przebudowę naszej największej instytucji kultury, tj. Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika”.

Janusz Grobel, prezydent Puław

► Puławski SIT zainwestuje w ekologiczne autobusy miejskie

Bon na innowacje,

czyli ochrona patentowa i zakup wyników badań w jednym

We wrześniu ruszył konkurs 1.5 Bon na innowacje, organizowany przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie. To nowa odsłona konkursu dotyczącego finansowania usług patentowania.

Tym razem przedsiębiorcy mogą składać wnioski nie tylko na ochronę własności intelektualnej związanej z przygotowaniem zgłoszenia patentowego/wzoru użytkowego, lecz także na zakup wyników prac badawczych powiązanych z wdrożeniem lub rozwojem produktu, usługi bądź technologii. Warunkiem koniecznym do zdobycia dofinansowania jest dalsze dostosowanie ww. elementów do specyfiki danego przedsiębiorstwa za pomocą prac rozwojowych.

Dodatkowo firmy będą mogły kupić profesjonalne usługi badawczo-rozwojowe dotyczące:

- » opracowania nowych lub udoskonalonych produktów, usług, technologii, opracowania prototypów, projektów pilotażowych czy demonstracyjnych,
- » testowania i walidacji nowych lub udoskonalonych produktów, usług, technologii.

Premiowane będą projekty zakładające m.in.: krótki termin realizacji, nawiązanie kooperacji z jednostkami naukowymi i ośrodkami badawczymi, utworzenie nowych miejsc pracy i zastosowanie rozwiązań z zakresu ochrony środowiska.

Magdalena Marek, Katarzyna Romanek

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Kto i na jakich warunkach może wystartować w konkursie?

mikro, małe i średnie firmy	do 100 000 zł
do 85%	pomoc de minimis

Zmienimy Twoje pytania w wyczerpujące odpowiedzi

Konkurs 1.5 Bon na innowacje ogłosiła we wrześniu br. Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie. Dokumenty związane z naborem wniosków znajdziesz na stronie rpo.lubelskie.pl w zakładce *Wiadomości – Nabory / Konkursy*.

Masz pytania? Zadzwoń do Punktu Kontaktowego RPO przy LAWP pod jeden z numerów: (81) 462 38 12 lub (81) 462 38 31.

Fot. Sylwia Szczesna / LAWP w Lublinie

Bon na innowacje to zysk dla biznesu i nauki

Po rozstrzygnięciu każdego konkursu wraz ze współpracownikami dokonujemy szczegółowej analizy zapisów dokumentacji konkursowej pod kątem pojawiających się problemów zarówno podczas naboru, jak i oceny projektów. Wykorzystując nasze doświadczenie, podejmujemy działania zmierzające w kierunku usprawnienia kolejnych konkursów. Uwzględniamy przy tym oczekiwania przedsiębiorców oraz otoczenie formalno-prawne. Właśnie dlatego zmodyfikowaliśmy Działanie 1.5 Bon na patent. Zależy nam na pobudzeniu aktywności sektora MŚP do współpracy z otoczeniem naukowym. Korzyści są obojętne. Biznes będzie mógł kupić wysokiej jakości usługi badawczo-rozwojowe, a jednostki naukowe zyskają szansę na rozpowszechnienie swojej wiedzy. Tym samym przed naukowcami otwierają się możliwości zastosowania ich osiągnięć w praktyce. Natomiast dla przedsiębiorców oznacza to zwiększenie potencjału innowacyjnego ich firm.

Marcei Niezgodza, dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Pożyczka na start i rozwój Twojego biznesu

Już wkrótce uruchomimy instrumenty zwrotne dla lubelskich przedsiębiorców. Pożyczki będą pochodziły z Regionalnego Programu Operacyjnego. To efekt podpisanej w poprzednim roku umowy między Lubelską Agencją Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) już niebawem ogłosi listę pośredników finansowych, którzy będą udzielać pożyczek przedsiębiorcom realizującym inwestycje na Lubelszczyźnie. Oferta przetargowa BGK była skierowana do instytucji finansowych, w tym banków komercyjnych, banków spółdzielczych, instytucji otoczenia biznesu i podmiotów zarządzających funduszami kapitałowymi podwyższonego ryzyka. Zadaniem tych jednostek będzie wprowadzenie na rynek instrumentów finansowych: tzw. pożyczki małej i pożyczki dużej.

– *Ponad 425 mln zł. Taką pulę pieniędzy przeznaczymy na poręczenia i pożyczki. To ogromna suma pieniędzy, która będzie pracować dla dobra przedsiębiorców. Przyczyni się przede wszystkim do rozwoju inwestycyjnego firm, wzrostu konkurencyjności, co finalnie wpłynie na rozwój gospodarki naszego województwa* – podkreśla **Marceli Niezgoda**, dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie (LAWP).

Profity dla przedsiębiorców

Unijne wsparcie w postaci tzw. instrumentów zwrotnych jest obliczone na rozwój mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Wzmocni ich potencjał konkurencyjny i zwiększy produktywność. Przede wszystkim pomoc będzie udzielana na rozbudowę, zakup sprzętu produkcyjnego czy specjalistycznych maszyn i urządzeń, dzięki którym firmy wprowadzą nowe usługi.

Pożyczka mała

Będzie udzielana głównie mikroprzedsiębiorstwom. W mniejszym stopniu skorzystają z niej małe firmy. Dzięki wsparciu inwestycyjnemu wzrośnie efektywność najmniejszych lubelskich przedsiębiorstw. Właściciel będzie mógł

▶ Marceli Niezgoda, dyrektor LAWPU w Lublinie jest przekonany, że poręczenia i pożyczki wpłyną pozytywnie na rozwój firm i gospodarkę województwa lubelskiego

Fot. Sylwia Szczesna / LAWPU w Lublinie

pozyskać nawet 250 tys. zł. Na spłatę pożyczki ma do pięciu lat. Może też przedłużyć termin zwrotu pożyczonych pieniędzy.

Pożyczka duża

Mogą na nią liczyć mikro, małe i średnie firmy. Ten rodzaj pożyczki służy finansowaniu inwestycji, dla których niezbędna wartość pieniężna wykracza poza limit pożyczki małej. W pierwszej kolejności promowane będą inwestycje dotyczące wykorzystania nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych. Ważne, że te przedsięwzięcia mogą wykraczać poza województwo lubelskie. Wysokość pożyczki sięga 1 mln zł. Zwrot musi nastąpić w ciągu ośmiu lat, choć przedsiębiorca może starać się o wydłużeniu tego okresu.

– *To dopiero początek. Nasza oferta dla biznesu będzie bogatsza. Poza długo wyczekiwanyymi pożyczkami pojawią się też poręczenia i wejścia kapitałowe* – deklaruje dyrektor LAWPU w Lublinie.

Rola Banku Gospodarstwa Krajowego

Bank Gospodarstwa Krajowego realizuje programy służące rozwojowi ekonomicznemu państwa. Ponieważ działa w grupie Polskiego Funduszu Rozwoju, rolą BGK jest pobudzanie przedsiębiorczości właśnie przez popularyzowanie systemów poręczeń i gwarancji. BGK będzie rozdzielal środki z ww. instrumentów w województwie lubelskim przez sieć pośredników finansowych. Co ważne, wyłonione w ramach przetargu podmioty będą proponować pomoc finansową nie tylko przedsiębiorcom, lecz także mieszkańcom regionu, planującym rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Sylwia Szczesna

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

► Wicemarszałkowie województwa lubelskiego: Grzegorz Kapusta i Krzysztof Grabczuk, marszałek Sławomir Sosnowski oraz starosta lubelski Paweł Pikula wspólnie z partnerami projektu „e-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego” prezentują umowę wartą aż 187,5 mln zł na dofinansowanie tej inwestycji z Regionalnego Programu Operacyjnego

Geodezyjna mapka w kilka klików? Już za trzy lata

Geodezyjna rewolucja na Lubelszczyźnie. W ciągu trzech lat 70% map geodezyjnych województwa lubelskiego będzie dostępna w internecie. To efekt partnerskiego projektu 20 powiatów. Władze województwa właśnie podpisały umowę na jego dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego 2014–2020.

Umowę z 18 lipca, wartą 187,5 mln zł, parafowali członkowie Zarządu Województwa Lubelskiego i Paweł Pikula, starosta lubelski. Kontrakt zakłada, że do grudnia 2019 roku 70% powierzchni województwa lubelskiego zostanie ucyfrowione. W praktyce nie trzeba będzie wychodzić z domu, aby zobaczyć i ściągnąć na dysk komputera interesującą nas mapę geodezyjną lub kartograficzną.

– *Zdajemy sobie sprawę z wagi tego projektu, dlatego zdecydowaliśmy o jego umieszczeniu w gronie strategicznych inwestycji naszego województwa, mających największy wpływ na jego rozwój. Jestem przekonany, że na tej inwestycji skorzystają nasi mieszkańcy i przedsiębiorcy zainteresowani inwestowaniem na Lubelszczyźnie* – podkreślił tuż po podpisaniu umowy marszałek **Sławomir Sosnowski**.

Spore ułatwienie dla mieszkańców i inwestorów

Cyfryzacja sprawi, że skróci się droga do urzędu, a formalności związane z obsługą mieszkańców przez wydziały zajmujące się geodezją i kartografią uda się załatwić szybciej i sprawniej. Wszystko dzięki e-usługom, które zamierzają wprowadzić powiaty uczestniczące w projekcie.

Dostęp do:

- » kartotek,
 - » skorowidzów,
 - » wykazów w ewidencji gruntów i budynków,
 - » map ewidencyjnych i zasadniczych,
 - » rejestru cen i wartości nieruchomości z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego
- będzie możliwy w domu. Wystarczy komputer z internetem.

Co konkretnie przewiduje projekt?

Wspólne przedsięwzięcie 20 powiatów z województwa lubelskiego zakłada:

- » wykonanie cyfrowej ortofotomapy,
- » modernizację ewidencji gruntów i budynków,
- » utworzenie baz danych Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu i Bazy Danych Obiektów Topograficznych o szczegółowości zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:500–1:5000 (BDOT500),
- » cyfryzację zbiorów dokumentów i materiałów gromadzonych w Państwowym Zasobie Geodezyjnym i Kartograficznym,
- » zakup sprzętu i oprogramowania,
- » rozbudowę istniejących systemów teleinformatycznych do realizacji usług publicznych drogą elektroniczną.

W partnerstwie siła

Stworzenie spójnego zasobu geodezyjno-kartograficznego było pomysłem starostów. Powiaty porozumiały się i wspólnie wystąpiły o unijne dofinansowanie. Liderem jest Powiat Lubelski, który z powodzeniem realizował już partnerskie projekty na szczeblu powiatowym. Przykładem z poprzedniego Regionalnego Programu Operacyjnego jest

Jestem przekonany, że na tej inwestycji skorzystają nasi mieszkańcy i przedsiębiorcy zainteresowani inwestowaniem na Lubelszczyźnie.

tw. megaprojekt drogowy dotyczący budowy i modernizacji dróg lokalnych.

– Chcę podziękować przedstawicielom powiatów: białskiego, biłgorajskiego, chełmskiego, hrubieszowskiego, janowskiego, krasnostawskiego, kraśnickiego, lubartowskiego, łęczyńskiego, lukowskiego, opolskiego, parczewskiego, puławskiego, radzyńskiego, ryckiego, świdnickiego, tomaszowskiego, włodawskiego i zamojskiego, czyli partnerom projektu, za cierpliwość, wsparcie i zaufanie, którym obdarzyli powiat lubelski. Jestem pewien, że nasza współpraca będzie przebiegała pomyślnie, a z rezultatów działań będą już wkrótce korzystali mieszkańcy naszych powiatów – zapewnia **Paweł Pikula**, starosta lubelski.

Wartość projektu „e-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego” to 187,5 mln zł. Większą część – dokładnie 85% kosztów – pokryło unijne wsparcie z Regionalnego Programu Operacyjnego. Na pozostałe 15% złożyły się powiaty i budżet państwa.

Paweł Florek

Czy w Twoim projekcie jest pomoc publiczna?

Pomoc publiczna dla wielu wnioskodawców to „czarna magia”. W tym wpisie wyjaśnię Ci, czym dokładnie jest pomoc publiczna i „odczaruję” to pojęcie. Dlatego już przed złożeniem wniosku będziesz miał pewność, czy w Twoim projekcie pomoc publiczna występuje, czy nie.

Pomoc publiczna: od czego zacząć?

Na wstępie musisz sprawdzić, czy jesteś przedsiębiorcą według unijnych przepisów. Jest nim każdy podmiot prowadzący działalność polegającą na oferowaniu na rynku towarów lub usług, niezależnie od:

- » formy prawnej,
- » źródeł finansowania,
- » tego, czy w świetle prawa krajowego podmiot uznawany jest za przedsiębiorcę.

Co to jest pomoc publiczna?

Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej pomoc publiczna to „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorcom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.

Sprawdź, czy dostaniesz pomoc publiczną

Brzmi skomplikowanie? Dzięki prostemu testowi, któremu poddasz siebie i swój projekt, upewnisz się, czy otrzymasz pomoc publiczną. Wystarczy, że postawisz „tak” lub „nie” przy poniższych punktach:

- » wsparcie udzielane jest przez państwo lub przy wykorzystaniu zasobów państwowych (środki publiczne),
- » wsparcie uprzywilejowuje konkretne przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw bądź produkcję określonych towarów (sektorów),
- » wsparcie ma charakter selektywny,
- » udzielone wsparcie przynosi wam korzyść ekonomiczną,
- » wsparcie zakłóca/grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Pomoc publiczna występuje wtedy, gdy odpowiesz „tak” na wszystkie ww. stwierdzenia.

Kiedy pomoc publiczna jest dozwolona?

Ale nie martw się. Komisja Europejska określiła dopuszczalne przypadki pomocy publicznej, tj.:

- 1) pomoc regionalna,
- 2) pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną,
- 3) pomoc inwestycyjna umożliwiającą przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych,
- 4) pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych,
- 5) pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną,
- 6) pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach,
- 7) pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji,
- 8) pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych,
- 9) pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów,
- 10) pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy,
- 11) pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów,
- 12) pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną,
- 13) pomoc na badania środowiska,
- 14) pomoc na infrastrukturę szerokopasmową,
- 15) pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- 16) pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną,
- 17) pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną.

Zeskanuj kod i przeczytaj cały wpis blogowy. Więcej praktycznych porad dotyczących funduszy europejskich znajdziesz na info.rpo.lubelskie.pl/blog.

Europejski Fundusz Społeczny dla uczniów i nauczycieli

Szkoły ogólnokształcące mogą rozpocząć realizację projektów współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego. Jako pierwsi dokumenty podpisali przedstawiciele powiatów opolskiego i lubelskiego. Wartość ich projektów to odpowiednio ponad 755 tys. zł i 630 tys. zł.

– Konkurs ogłosiliśmy w ubiegłym roku – mówi **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego. – O wsparcie wystąpiły placówki oświatowe prowadzące kształcenie ogólne oraz ich organy prowadzące. Do dofinansowania wybraliśmy 99 projektów – precyzuje marszałek.

Unijne pieniądze pozwolą na organizację zajęć rozwijających kompetencje kluczowe na rynku pracy, podnoszenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli, doradztwo edukacyjno-zawodowe, pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych i komputerowych.

– Naszym projektem obejmujemy trzy szkoły: Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza w Opolu Lubelskim, Zespół Szkół Zawodowych im. S. Konarskiego w Opolu Lubelskim oraz Technikum im. E. Kwiatkowskiego wchodzące w skład Zespołu Szkół w Poniatowej – mówi **Agnieszka Dec**, zastępca naczelnika Wydziału Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu w Starostwie opolskim. – Ze wsparcia skorzysta 514 uczniów. Zorganizujemy dla nich dodatkowe zajęcia. Zapewnimy też wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego. Dla nauczycieli przewidzieliśmy szkolenia. Zamierzamy też doposażyć pracownie w sprzęt komputerowy i pomoce dydaktyczne – wylicza Agnieszka Dec.

Na razie szkoły osiągają słabsze wyniki nauczania. Unijny projekt ma to zmienić. Dzięki jego realizacji spodziewane jest podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Projekt powiatu lubelskiego ma podobny zakres wsparcia. Kierowany jest do grupy 500 uczniów i 50 nauczycieli z 12 szkół. Obejmie placówki w Bełżycach, Niemcach, Pszczelnej Woli, Bychawie i Piotrowicach. Jego celem jest zwiększenie szans rozwojowych uczniów, wzrost kompetencji nauczycieli oraz jakości kształcenia w tych szkołach. Autorzy zakładają, że projekt pozwoli stworzyć warunki uczenia się adekwatne do potrzeb rynku pracy i zmian zachodzących w gospodarce poprzez wyposażenie pracowni dla przedmiotów matematyczno-przyrodniczych

oraz sal komputerowych. Jego realizacja potrwa od czerwca tego roku do lipca 2019 roku.

19 czerwca br. umowę o wartości 1,84 mln zł podpisał też **Krzysztof Żuk**, prezydent Lublina.

– Pomoc w ramach tego projektu trafi do ośmiu szkół – XII, XVII i XIX LO, Technikum Transportowo-Komunikacyjnego, Technikum Przemysłu Spożywczego, Zespołu Szkół Zawodowych nr 10, Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego oraz Branżowej Szkoły Wielozawodowej Specjalnej I stopnia nr 2 im. Marii Grzegorzewskiej – mówi prezydent. – W nasze miasto i jego przyszłość staramy się inwestować także poprzez podniesienie poziomu edukacji. Na rozwój kompetencji kluczowych, doradztwo edukacyjno-zawodowe i pomoc psychologiczno-pedagogiczną liczyć może w tym projekcie 960 uczniów w wieku 16–20 lat. Skorzysta z niego też 122 nauczycieli, którzy będą mogli wziąć udział w szkoleniach i studiach podyplomowych – wymienia Krzysztof Żuk.

– Pod koniec stycznia ogłosiliśmy kolejny konkurs z Działania 12.2 Kształcenie ogólne – podkreśla **Andrzej Kloc**, dyrektor Departamentu Wdrażania EFS. – Nabór zakończył się w kwietniu i w odpowiedzi spłynęło ponad 140 wniosków. Rozstrzygnięcie planujemy na październik. Mam nadzieję, że nasze wsparcie trafi wszędzie tam, gdzie to najbardziej potrzebne – zaznacza dyrektor Departamentu Wdrażania EFS.

Adam Piejko

Departament Wdrażania EFS

► Projekty obejmą m.in. wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych i komputerowych

Fot. Przemysław Gąbka

Nie dać się rakowi

Rak szyjki macicy i rak piersi to najczęstsze kobiece nowotwory. Z kolei rak jelita grubego jest jednym z najbardziej podstawnych i zabójczych. Wczesne wykrycie i podjęcie terapii znacząco zwiększa szansę wyleczenia. Dlatego teraz w rozwoju profilaktyki nowotworowej pomogą fundusze europejskie.

Ogłosiliśmy nabór wniosków w konkursie 10.3 Programy polityki zdrowotnej. Jego celem jest przeciwdziałanie chorobom negatywnie wpływającym na rynek pracy. Będą to dodatkowe pieniądze na poprawę zgłaszalności na badania profilaktyczne. Wczesne wykrycie raka daje większe szanse na jego wyleczenie. W efekcie pozwoli to na powrót do aktywności zawodowej oraz stworzy warunki sprzyjające poprawie i utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pracujących. Wnioski o dofinansowanie przyjmujemy do 29 września. Na realizację najlepszych projektów przeznaczaliśmy ponad 19 mln zł.

– *Bardzo zależy nam na tym, by jak najwięcej uprawnionych do tego podmiotów złożyło swoje projekty* – mówi **Arkadiusz Bratkowski**, członek Zarządu Województwa Lubelskiego odpowiedzialny za zdrowie. – *Choroby cywilizacyjne, w tym nowotwory, są bowiem jednym z największych problemów krajów wysoko rozwiniętych i rozwijających się, niestety także Polski. Pochłaniają wiele ofiar, a przecież przy zastosowaniu odpowiedniej diagnostyki i szybko podjętego leczenia ci ludzie mogliby wciąż żyć, pracować, wychowywać dzieci, wnuki. Jednym słowem – cieszyć się życiem* – podkreśla.

Pomóc w tym ma zwiększenie liczby osób zgłaszających się na badania profilaktyczne. Dzięki unijnemu wsparciu

Masz pytania? Przyjdź, napisz lub zadzwoń

Odpowie na nie Punkt kontaktowy RPO w Departamencie Wdrażania EFS
Lublin, ul. Czechowska 19
tel.: 800 888 337 (bezpłatna infolinia) lub (81) 441 68 43
e-mail: efs@lubelskie.pl

badania będą dostępne. Głównym zadaniem projektów jest dotarcie do kobiet, które nigdy nie badały się w kierunku wykrycia raka piersi lub szyjki macicy. Grupa ta ma stanowić min. 20% uczestniczek. Co istotne, projekty będą skierowane przede wszystkim do osób zamieszkałych na terenach wiejskich.

– *Z kolei w przypadku diagnostyki nowotworu jelita grubego z Regionalnego Programu Operacyjnego dofinansujemy m.in. badania kolonoskopowe ze znieczuleniem* – wylicza Arkadiusz Bratkowski.

Wnioski mogą składać m.in. samorządy lokalne, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej posiadające doświadczenie w zakresie działań profilaktycznych, a także podmioty lecznicze. To już druga edycja konkursu poświęconego profilaktyce nowotworów. Tym razem wnioskodawcy będą mogli zaproponować zajęcie się tylko jednym z rodzajów raka.

Adam Piejko

Fot. www.fotolia.com

- » **Rak szyjki macicy** to drugi co do częstości występowania kobiece nowotwór na świecie. Każdego roku dowiaduje się o nim ponad 3 tys. Polek. W większości przypadków dzieje się to niestety zbyt późno.
- » **Na raka piersi** umiera rocznie ponad 5 tys. Polek.
- » **Rak jelita grubego** to jeden z najbardziej zabójczych nowotworów. Może rozwijać się bezobjawowo nawet przez 10 lat. W Polsce przeżycia pięcioletnie chorujących na ten typ raka nie przekraczają 28%, przy 50 w Unii Europejskiej i 80 w USA.

► Rak piersi co roku zabija w Polsce ponad 5 tys. kobiet. Wcześniej wykryty nowotwór można pokonać, dlatego tak ważne są badania profilaktyczne. Dzięki funduszom europejskim takich badań będzie więcej w całym województwie lubelskim, co sprawi, że będą łatwiej dostępne, np. dla kobiet mieszkających na wsi

Będą nowe żłobki

Pod koniec maja Zarząd Województwa Lubelskiego ogłosił konkurs na tworzenie żłobków i klubów dziecięcych. W sumie władze regionu przeznaczyły na ten cel 97,5 mln zł. Do Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie wpłynęło 38 wniosków o unijną dotację.

– Chcemy znacząco zwiększyć liczbę miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech – mówi **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego. – W naszym regionie wciąż jest ich za mało. Jestem przekonany, że ułatwienie dostępu do opieki nad małymi dziećmi pomoże także ich rodzicom w powrocie na rynek pracy – podkreśla marszałek.

O dotację na ten cel mogły starać się m.in. samorządy lokalne, osoby prawne, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz organizacje pozarządowe. Maksymalne dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Regionalnym Programie Operacyjnym to aż 85% wartości projektu. 20 czerwca w Departamencie Wdrażania EFS, który organizował nabór wniosków, odbyło się szkolenie dla przyszłych beneficjentów konkursu.

– Wnioski przyjmowaliśmy od 31 maja do 30 czerwca – kontynuuje Sławomir Sosnowski. Do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło 38 wniosków. – Mam nadzieję, że jak największej złożonych projektów pozytywnie przejdzie ocenę

i otrzyma dofinansowanie. Rozstrzygnięcie konkursu planujemy na styczeń 2018 roku – przewiduje marszałek.

Zakończony właśnie nabór to już drugie podejście do działań wspierających rozwój żłobków. Z końcem marca Zarząd Województwa Lubelskiego zatwierdził do dofinansowania 11 pierwszych projektów. Ich beneficjenci otrzymali blisko 22 mln zł. Najlepiej oceniony wówczas projekt Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów KLANZA dotyczył utworzenia żłobka w Lublinie. Natomiast największe projekty uzyskały dofinansowanie na poziomie 3–4 mln zł. Będą realizowane w Chełmie i Łęcznej oraz w znacznie mniejszych miejscowościach, np. w Gołębiu, Górze Puławskiej, Końskowoli i Żyrzynie.

– Dzięki unijnemu dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego oprócz żłobków i klubów dziecięcych powstaną też nowe przedszkola, które także mogą pomóc rodzicom w szybszym odnalezieniu się na rynku pracy – dodaje marszałek.

Adam Piejko

► Rodzice dzieci, które pójdą do żłobków i przedszkoli, będą mogli wrócić na rynek pracy

Fot. Przemysław Gąbka

► Na zakręcie życia może znaleźć się każdy. Na szczęście są fundacje, które dzięki funduszom europejskim pomagają wyjść na prostą

Fot. www.fotolia.com

Prostowanie krętych ścieżek

Czy wiesz, że fundusze europejskie pomagają bezdomnym? Tego typu projekty realizuje Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Lublinie. Opowiedziała nam o nich Justyna Orłowska, kierownik biura Centrum Wolontariatu, trener szkoleń dla wolontariuszy i organizatorów wolontariatu, koordynator projektów unijnych.

Pomoc w powrocie do normalnego życia

Pochodzą z różnych środowisk, mają różne historie życiowe, są w różnym wieku. Łączy ich jedno – brak dachu nad głową i perspektyw. Mieszkają w schroniskach dla bezdomnych, noclegowniach, pustostanach i na ogródkach działkowych. Większość z nich choruje. Borykają się z uzależnieniami od alkoholu i środków psychoaktywnych. Nie mają domu i pracy. Często zerwali kontakt z najbliższymi. Pomimo beznadziejnego położenia próbują zmienić swoje życie. Z pomocą przychodzą fundusze europejskie.

Od początku...

Centrum Wolontariatu w Lublinie pomaga bezdomnym od 17 lat. Początkowo wydawało gorące posiłki od listopada do

kwietnia. W kolejnych latach, dzięki uruchomieniu punktu wsparcia, zapewniało pomoc przedmedyczną oraz koce i ciepłą odzież. Działalność centrum koncentrowała się na wsparciu interwencyjno-osłonowym. Brakowało jednak możliwości, które realnie zmieniłyby trudną sytuację bezdomnych, np. ułatwiających zdobycie pracy i powrót do społeczeństwa. W 2015 roku pojawiło się światelko w tunelu. Były nim środki unijne z Regionalnego Programu Operacyjnego. To dzięki nim wykluczeni mieszkańcy naszego województwa dostali wsparcie.

Na początku towarzyszyła nam obawa. Przecież wcześniej nie realizowaliśmy podobnych projektów. Dodatkowo grupa uczestników nie należy do najłatwiejszych. Jednak szybko policzyliśmy korzyści, które płyną razem

z unijnymi dotacjami dla bezdomnych. Dlatego postanowiliśmy spróbować.

Nowa jakość

Zdobyliśmy dofinansowanie i rozpoczęliśmy realizację projektu *Powrót – wsparcie osób bezdomnych w readaptacji społecznej i wejściu na rynek pracy*. Dzięki niemu jeszcze mocniej zaangażowaliśmy się w pomoc na rzecz osób bez dachu nad głową. Projekt umożliwił stworzenie warunków do powrotu do społeczeństwa. Obok typowego wsparcia interwencyjno-osłonowego (żywność, odzież, wsparcie mieszkaniowe) uczestnicy projektu otrzymali wsparcie zdrowotne, edukacyjne oraz pomoc psychologiczną.

Niezwykle ważnym elementem był udział w certyfikowanym szkoleniu zawodowym oraz możliwość odbycia trzymiesięcznego stażu zawodowego. W efekcie nasi podopieczni sprawdzili się w roli pracownika, co pozwoliło im zbudować zaufanie na linii osoba bezdomna – pracodawca.

Kluczową rolę w realizacji projektu odegrały działania podejmowane przez indywidualnych trenerów, którzy szybko stali się mentorami dla uczestników projektu. Skutecznie motywowali ich do udziału w kolejnych, indywidualnych etapach wsparcia: terapii AA, pomocy psychologa, mediacjach rodzinnych, pomocy prawnej itp.

Wyjście na prostą

Prostowanie krętych ścieżek jest bardzo trudne. Nie zawsze się udaje. Czasem uczestnicy po zakończonym projekcie wracają do dawnego życia. Wpływa na to wiele różnych

czynników. Jednak budujące jest to, że wśród nich są tacy, którzy podejmują pracę, spłacają długi, rozpoczynają nowe życie.

Pan Robert nie zawsze był bezdomnym. Kiedyś prowadził sieć sklepików szkolnych. Niestety, interes kręcił się słabo. Do tego doszły: konflikt z żoną i długi... Szybko popadł w nałóg. Potem była już tylko równia pochyła. Stracił wszystko. Trafił na ulicę, gdzie żył kilka lat. Podejmował terapie, które pomagały mu na kilka miesięcy wrócić do normalnego życia. Nałóg za każdym razem okazywał się silniejszy. Zimą 2016 roku, podczas drugiej rekrutacji do projektu, mieszkał na ogródkach działkowych. Był w bardzo złym stanie. Nie miał siły, żeby prosić o pomoc. Znaleźli go wolontariusze.

Udział w projekcie postawił pana Roberta na nogi. Dziś wynajmuje pokój i pracuje. Odnowił kontakty z córką. Jak sam mówi, wystarczyło, „że ktoś podał mu palec, on nie chce całej ręki”. Wyszedł na prostą. Przychodzi na kawę, opowiada, co u niego. Chce dzielić się swoim sukcesem. Wygląda dobrze. Trudno uwierzyć, że ma za sobą tak trudną historię. Dzięki pracy, którą podjął po odbyciu stażu zawodowego, regularnie spłaca długi. Jest już innym, lepszym człowiekiem.

Historia pana Roberta pokazuje, jak niewiele trzeba, aby odmienić czyjeś życie.

Justyna Orłowska

*Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Lublin, ul. Jezuicka 4,
tel. (81) 534 26 52, www.wolontariat.lublin.pl*

Praca szuka wykluczonych

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie podpisuje umowy z wnioskodawcami, którzy dzięki funduszom europejskim pomogą bezdomnym, niepełnosprawnym i młodzieży z placówek opiekuńczo-wychowawczych znaleźć pracę. Trwają lub niedługo rozpoczną się rekrutacje do projektów. Sprawdź, na co mogą liczyć ich uczestnicy.

84 beneficjentów będzie wspierać mieszkańców województwa lubelskiego w znalezieniu zatrudnienia i odnalezieniu się w społeczeństwie. Wśród nich są: Zakłady Aktywności Zawodowej, Centra Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej. Pomoc przewidziana jest dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Kto ma największe problemy ze zdobyciem pracy? To przede wszystkim: osoby z różnymi niepełnosprawnościami, bezdomni, długotrwale bezrobotni, czyli

niepracujący od ponad dwóch lat i osoby słabo wykształcone. Z projektów skorzystają też wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Na każdego uczestnika projektu czeka pakiet zadań. Po ich odbyciu uczestnik zwiększy swoje szanse na zatrudnienie. Pakiet składa się z doradztwa zawodowego, szkoleń oraz płatnych staży i praktyk, dzięki którym uczestnik nabędzie umiejętności i kwalifikacje.

Chcesz wziąć udział w projekcie? Skorzystaj z wyszukiwarki

Informacje nt. rekrutacji do projektów znajdziesz w Wyszukiwarce dotacji, pod adresem www.funduszeuropejskie.gov.pl/wyszukiwarka.

Kto może być uczestnikiem projektów?

- » osoby pozostające bez zatrudnienia,
- » osoby bezrobotne,
- » osoby o niskich kwalifikacjach,
- » osoby z niepełnosprawnościami (w tym z zaburzeniami psychicznymi),
- » młodzież wykluczona lub zagrożona wykluczeniem społecznym,
- » osoby bezdomne,
- » otoczenie osób wykluczonych społecznie,
- » rolnicy i członkowie ich rodzin prowadzący indywidualne gospodarstwa rolne do wielkości 2 ha przeliczeniowych, zamierzający odejść z rolnictwa.

Nowy konkurs – zakończony nabór

Od sierpnia przyjmowaliśmy wnioski w kolejnym konkursie 1.1.1 Aktywne włączenie. Ten etap trwał do 26 października br. – *Na najlepsze projekty czeka blisko 40 mln zł* – informuje **Małgorzata Sokół**, dyrektor WUP w Lublinie.

Wnioski mogły składać:

- » instytucje pomocy i integracji społecznej,
- » instytucje wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- » podmioty reintegracyjne,

- » organizacje pozarządowe, działające w obszarze rynku pracy/pomocy i integracji społecznej,
- » jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; w tym jednostki pomocy społecznej,
- » PFRON,

9738 osób,
w tym 1716
z niepełnosprawnościami

tyle osób skorzysta z unijnego wsparcia oferowanego przez WUP w Lublinie

- » ochotnicze hufce pracy,
- » centra aktywności lokalnej,
- » podmioty ekonomii społecznej.

Katarzyna Szymańska-Dawidek
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Zeskanuj kod i zapoznaj się z regulaminem i szczegółami konkursu.

Masz dodatkowe pytania?
Odwiedź Punkt Kontaktowy RPO w lubelskim WUP

ul. Obywatelska 4
tel. (81) 46 35 363 lub 605 903 491
e-mail:
punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl
Katarzyna Szymańska-Dawidek
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

► Unijne wsparcie z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie pomaga młodzieży z placówek opiekuńczo-wychowawczych w zdobyciu pracy i usamodzielnieniu się

Fot. www.fotolia.com

Wsparcie dla młodych

Jesteś przed trzydziestką? Brakuje Ci umiejętności poszukiwanych przez pracodawców i doświadczenia? Zgłoś się do projektu dofinansowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie. Dzięki funduszom europejskim z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Twoje szanse na znalezienie pracy znacznie wzrosną.

Dla kogo PO WER?

Środki z programu Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) przeznaczamy dla młodych mieszkańców regionu (w wieku 15–29 lat), którzy nie mają pracy. Na wsparcie z projektów dofinansowanych z PO WER mogą liczyć w szczególności młodzi, którzy:

- » nie uczą się,
- » nie szkolą się,
- » i nie pracują,

czyli należą do tzw. młodzieży NEET (z ang. *not in employment, education or training*).

– Środki unijne z PO WER są odpowiedzią na największe bariery, na które napotykają osoby młode do 30. roku życia wchodzące na regionalny rynek pracy. Do barier tych należy brak stażu i możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego – mówi **Małgorzata Sokół**, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie.

Jak wygląda wsparcie?

Młody człowiek, uczestniczący w projektach PO WER, bierze udział w indywidualnym programie, który zwiększy jego szansę na znalezienie stałej pracy. Program podzielony jest na kilka etapów:

- » **I etap:** polega na stworzeniu Indywidualnego Planu Działania (IPD), czyli przewodnika po drodze do osiągnięcia głównego celu, którym jest zatrudnienie,
- » **II etap:** wspólnie z doradcą zawodowym i/lub pośrednikiem pracy uczestnik projektu ocenia swoje szanse i umiejętności, pod kątem aktualnych ofert pracy,
- » **III etap:** to praktyczne szkolenia zawodowe. Dzięki nim młody człowiek podnosi wiedzę, umiejętności

i kwalifikacje, których poszukują i wymagają od kandydatów pracodawcy,

- » **IV etap:** ostatni etap to staż (od trzech do sześciu miesięcy). Kończąc go, uczestnik zdobywa cenne doświadczenie zawodowe.

Ponadto może skorzystać z:

- » bonów zatrudnieniowych,
- » prac interwencyjnych,
- » dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Środki unijne z PO WER są odpowiedzią na największe bariery, na które napotykają osoby młode wchodzące na regionalny rynek pracy.

Kto realizuje projekty PO WER?

Zajmują się tym Powiatowe Urzędy Pracy, które koncentrują się na aktywizacji osób w wieku 18–29 lat i zarejestrowanych jako osoby pozostające bez pracy. Podobną rolę odgrywają instytucje rynku pracy, fundacje, stowarzyszenia, agencje pracy i inne organizacje działające na rzecz poprawy losu osób młodych (15–29 lat) na rynku pracy.

– Wszystkie dostępne formy wsparcia oferowane przez instytucje realizujące projekty w ramach PO WER to zwiększenie szans osób młodych na pracę na regionalnym rynku pracy – przekonuje Małgorzata Sokół.

PO WER w liczbach

Środki przekazane na działania aktywizacyjne osób młodych (15–29 lat) w latach 2015–2017

278 467 549,73 zł

Osoby objęte wsparciem w ramach projektów PO WER w latach 2015–2017

23 398

Elwira Wasąg
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Gdzie szukać informacji o projektach?

Wykaz instytucji realizujących projekty PO WER znajdziesz na stronie power-wuplublin.praca.gov.pl.

To wciąż za mało? Skontaktuj się z Punktem Informacyjnym WUP w Lublinie

Wydział Realizacji PO WER

ul. Lubartowska 74A, I piętro

tel.: (81) 463 53 49 lub 605 903 493

e-mail: power@wup.lublin.pl

Komitet Regionów o nowej Polityce Spójności 2020+

11 maja 2017 roku Europejski Komitet Regionów na sesji plenarnej w Brukseli przyjął opinię pt. *Przyszłość polityki spójności po 2020 r. Ku silnej i skutecznej europejskiej polityce spójności po 2020 r.* Dokument jest wynikiem prac władz lokalnych i regionalnych z całej Europy. Formułuje najważniejsze postulaty oraz oczekiwania wobec polityki spójności w kolejnej perspektywie finansowej.

Opinia wypracowana przez Komitet Regionów podsumowuje trwające od dłuższego czasu prace nad założeniami polityki spójności po 2020 roku (PS 2020+). W pierwszej fazie dyskusji swoje wizje tej polityki zaprezentowały grupy regionów, w tym m.in. regiony szwedzkie, duńskie, prowincje holenderskie, landy niemieckie oraz wspólnie czeska i słowacka delegacja krajowa do Komitetu Regionów. Swoje stanowisko w tej sprawie wypracowały też polskie regiony w ramach Związku Województw RP (ZW RP), które przyjęło Zgromadzenie Ogólne ZW RP 23 listopada 2016 roku.

Przyszłość polityki spójności jest nierozzerwalnie związana z przyszłością całej Unii Europejskiej [...]. Zmniejszenie dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz wsparcie regionów najmniej rozwiniętych zgodnie z Traktatem o Unii Europejskiej powinno pozostać jednym z głównych celów polityki spójności po 2020 roku.

Stanowisko ZW RP było podstawą i istotnym wkładem polskich województw w przygotowaniu projektu opinii Komitetu Regionów, zwanej „opinią Schneidera” (określenie pochodzi od nazwiska jej sprawozdawcy). Przyjęcie opinii poprzedziły prace na posiedzeniach Komisji Polityki Spójności Terytorialnej i Budżetu UE (COTER). Projekt opinii przyjęto 2 marca br. na posiedzeniu w Warszawie. Komisja COTER rozpatrzyła aż 225 zgłoszonych poprawek oraz 32 autopoprawki sprawozdawcy. W jej obradach uczestniczył **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego. Spośród 22 wspólnych poprawek zgłoszonych przez wszystkie polskie województwa uwzględniono 16.

Po dość burzliwej konsultacji tego dokumentu został on rozpatrzony na sesji plenarnej Komitetu Regionów. Reprezentanci polskich regionów w Komitecie Regionów uzgodnili zgłoszenie 12 dodatkowych uwag, z czego udało się uwzględnić 10. Miarą osiągniętego przez polską delegację krajową sukcesu jest fakt, że opinia przyjęta 11 maja br. przez Komitet Regionów we wszystkich zasadniczych kwestiach odpowiada na postulaty regionów, zawarte w stanowisku ZW RP.

Przyjęty przez Komitet Regionów dokument jednoznacznie potwierdza, że przyszłość polityki spójności jest nierozzerwalnie związana z przyszłością całej Unii Europejskiej (UE). Jego autorzy zauważają, że zmniejszenie dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz wsparcie regionów najmniej rozwiniętych zgodnie z Traktatem o UE powinno pozostać jednym z głównych celów polityki spójności po 2020 roku. Za priorytetową kwestię uznano również zapewnienie większej elastyczności programów dla skutecznego ich wykorzystania. Ponadto, Komitet Regionów potwierdził swój stanowczy sprzeciw wobec negatywnego podejścia opartego na warunkowości makroekonomicznej, zgodnie z którym władze lokalne i regionalne byłyby „karane” za zaniechania władz krajowych. Podkreślono stanowczo, iż nie ma zgody na korzystanie ze środków przeznaczonych na spójność poza ramami polityki spójności w celu pokrycia doraźnych potrzeb finansowych. W zakresie problemów transgranicznych wskazano, że zasady polityki spójności powinny mieć także zastosowanie w programach współpracy na granicach zewnętrznych UE.

Takie kwestie jak ujednoczenie zasad zarządzania europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi i zapewnienie odpowiedniego finansowania polityki spójności poprzez utrzymanie jej udziału w budżecie UE po roku 2020 zostały uwzględnione przede wszystkim dzięki aktywności i zdecydowaniu marszałków, członków Komitetu Regionów.

Bogdan Kawałko
Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej

Miejski wymiar regionalnej polityki rozwoju

W ostatnich latach miasta stały się istotnym elementem debaty o znaczeniu samorządów lokalnych w kształtowaniu przestrzeni społeczno-gospodarczej regionów europejskich. Uznając ich kluczową rolę w procesach kreowania rozwoju, w maju 2016 roku, na spotkaniu ministrów krajów członkowskich Unii Europejskiej z przedstawicielami różnych organów europejskich związanych z rozwojem przestrzeni zurbanizowanych, ustanowiono Pakt Amsterdamski. Wskazuje on aktualne cele i założenia europejskiej polityki miejskiej w postaci tzw. Agendy Miejskiej.

W Polsce szczególne znaczenie wymiaru miejskiego określają priorytety Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, która zakłada realizację działań określonych w Krajowej Polityce Miejskiej oraz podkreśla potrzebę wprowadzenia zmian systemowych, które stworzą lepsze warunki dla rozwoju miast. W dokumentach krajowych, ze względu na znaczenie regionalnych zróżnicowań przestrzeni miejskich, wskazuje się samorząd województwa jako istotny poziom zarządzania, aktywnie uczestniczący w procesie kreowania działań na rzecz rozwoju miast.

Uwzględniając krajowe i europejskie polityki rozwoju, a także odpowiadając na regionalne potrzeby wspierania miast, Zarząd Województwa Lubelskiego zdecydował o zasadności przygotowania Regionalnej Polityki Miejskiej Województwa Lubelskiego (RPM WL). Przyjęto, że będzie ona narzędziem koordynacji szerokiego spektrum działań na rzecz wzmocnienia ośrodków miejskich realizowanych w ramach polityki rozwoju prowadzonej przez samorząd województwa i innych interesariuszy na poziomie regionalnym i lokalnym. Podstawę opracowania będą stanowić ustalenia Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, określające kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego regionu. Ponadto, kluczowym założeniem było aktywne zaangażowanie samorządów lokalnych, co miało zapewnić zdefiniowanie kompleksowego katalogu działań oraz określenie priorytetów uwzględniających indywidualną rolę miast w obsłudze regionu, a także ich specyficzne potencjały rozwojowe.

Właściwe ukierunkowanie polityki rozwoju wobec miast, a także zapewnienie jej kompleksowości i kompletności wymaga identyfikacji podstawowych obszarów jej działań. Przesłanką ich określenia stały się funkcje miasta, które zdefiniowano w trzech obszarach RPM WL: kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni zamieszkania, budowanie potencjału gospodarczego oraz wzmocnienie funkcji zewnętrznych, głównie przez rozwój usług publicznych i komercyjnych poszczególnych ośrodków w obsłudze regionu.

Zgodnie z założeniami tworzeniu RPM WL towarzyszyła szeroka debata publiczna. Obejmowała ona

przede wszystkim dyskusje eksperckie z przedstawicielami środowiska naukowego UMCS i Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN. Dotyczyły one m.in. globalnych wyzwań rozwojowych w aspekcie uwarunkowań regionalnych, a także konsultacje z samorządami miast oraz gmin wiejskich położonych w miejskich obszarach funkcjonalnych. W procesie konsultacji wykorzystane zostały indywidualnie przygotowane tzw. karty miast, które okazały się skutecznym sposobem diagnozowania lokalnych potrzeb rozwojowych oraz identyfikacji niezbędnych działań rozwojowych. W konsultacji kart miast wzięło udział 46 samorządów miejskich oraz 15 gmin położonych w miejskich obszarach funkcjonalnych.

Ważnym elementem procesu konsultacji społecznych była organizacja cyklu pięciu spotkań z przedstawicielami władz wszystkich samorządów, których dotyczą działania RPM WL. Pozwoliły one na wypracowanie podstawowych elementów dokumentu, wśród których należy wymienić: pakiety działań – kompleksowe wykazy działań rozwojowych dla poszczególnych miast województwa, priorytety działań – zestawy najważniejszych działań, zróżnicowane w odniesieniu do wielkości i charakteru ośrodków, a także liczne rekomendacje do podmiotów uczestniczących w kreowaniu i realizacji działań rozwojowych na terenach urbanizowanych. Znaczącym efektem przeprowadzonych spotkań było również uzyskanie wyraźnego konsensusu pomiędzy regionalnym i lokalnymi poziomami zarządzania zarówno w aspekcie zakresu dokumentu RPM WL, jak i roli i zaangażowania poszczególnych jednostek w jego wdrażaniu.

Dariusz Brzozowski

Departament Polityki Regionalnej

Jestem pewien, że dzięki szerokim konsultacjom Regionalna Polityka Miejska Województwa Lubelskiego będzie skutecznym narzędziem koordynacji działań, które wzmocnią miasta w województwie lubelskim. Opracowane w ramach dokumentu rekomendacje traktuję jako wspólny głos samorządów z regionu w trwającej obecnie dyskusji nad kierunkami krajowej polityki rozwoju regionalnego oraz priorytetami polityki spójności po 2020 roku.

Bogdan Kawałko

Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej

Dobro jest jak zumba.

Podnosi na duchu i daje masę... radości

W pracy zachęca firmy do sięgania po fundusze europejskie. Po godzinach zachęca do pomagania. Pędzi na salę treningową, wskakuje w sportowe buty i z uśmiechem ćwiczy zumbę. W ten sposób Sylwia Szczęsna z Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie daje innym część siebie. Tańczy w maratonach, organizuje zbiórki, piecze ciasta, zbierając grosz do grosza w akcjach charytatywnych. To chodzący wulkan energii, o ogromnym sercu i jeszcze większych pokładach empatii.

W nietypowych okolicznościach zaczęłaś przygodę z zumbą.

To był przypadek. Zresztą przekonasz się, że będzie ich więcej (śmiech). Jako dziecko miałam problemy z kręgosłupem. Przez 3–4 lata byłam praktycznie unieruchomiona. Zero zajęć sportowych i WF-u. Później mój ortopeda zalecił mi basen i taniec. Na studiach, już po przeprowadzce do Lublina, zapisałam się na kurs tańca latynoamerykańskiego. Pewnego dnia nie było zajęć. W zastępstwie czekała zumba. Tak mnie wciągnęła, że w jej rytmie żyję do dzisiaj.

Teraz nie tylko tańczysz, ale sama uczysz zumbę innym.

Dokładnie. Po kilku latach chodzenia na zajęcia postanowiłam, że spróbuję zrobić kurs instruktora. Wiesz, spalone kalorie, endorfina i pozytywne zmęczenie są jak narkotyk. Wciągają bez reszty. Ponadto wtedy nie do końca układało mi się prywatnie. Kurs instruktorski był więc świetną odskocznią od codzienności. Od grudnia 2013 roku jestem certyfikowanym instruktorem zumbę. To była chyba moja najlepsza decyzja w życiu.

Pytam o zumbę jeszcze z innego powodu. Wchodzę na Twojego Facebooka i widzę pełno zaproszeń na akcje charytatywne. To nie przypadek?

Absolutnie, nie. Lubię pomagać innym, sprawia mi to wiele radości. Uważam, że dobro wraca. Tak mam od podstawówki. Już wtedy biegałam z puszką WOŚP, angażowałam się w różne akcje. Z wiekiem mi nie przeszło. Doszła jeszcze Szlachetna Paczka. Jeśli tylko zdrowie pozwala i mogę dać coś od siebie, to robię to z przyjemnością. Szczególnie traktuję pomoc dzieciom. Są bezbronni i niewinni, a często od niemowlaka muszą walczyć z ciężkimi chorobami. Mam dużą wrażliwość i empatię, dlatego ich los nie jest mi obojętny.

Najważniejsze, że to przynosi efekty.

Z tego jestem naprawdę dumna. Często organizujemy charytatywne maratony zumbę. Tańczymy na scenie, zachęcając

► Uśmiech i sportowy strój do zumbę to zestaw obowiązkowy Sylwii Szczęsnej. Zabiera go ze sobą na każdą akcję charytatywną

Fot. Zbyszek Słowik

do tego mieszkańców, którzy w zamian przekazują swoje pieniądze na pomoc innym. Mam zgraną paczkę instruktorów, na których zawsze mogę liczyć. Ciągnie nas do siebie. Wystarczy jeden telefon i po tygodniu mam dopięte sprawy organizacyjne. W kolejnym tygodniu spotykamy się już na maratonie. Nikt nie marudzi, że nie ma czasu, że akcja jest za darmo, że daleko. Niedawno organizowaliśmy maraton dla Zoi. Wcześniej tańczyliśmy dla Jasia Karwowskiego. Maraton zumbę był jedną z wielu akcji. Świetnie spisał się Biegający Świdnik, Stowarzyszenie Wolność Endorfin i Przedszkole Króla Maciusia Pierwszego. Doszły do tego licytacje i pieczenie ciast. Wiele różnych działań, po to aby zebrać górę pieniędzy – 450 tys. zł – na operację. Dla rodziców to ogromny wydatek, ale z każdej strony składamy grosz do grosza. Uda się. Jestem pewna!

Rozmawiał Paweł Florek

Zeskanuj kod i dowiedz się, czym jest zumba, jaka jest różnica między motorem i motocyklem oraz co wspólnego ma „Jaka to melodia?” z akcjami charytatywnymi.

Plac Litewski jest TOP

Modernizację Placu Litewskiego w Lublinie wybrano właśnie TOP Inwestycją Polski Wschodniej. Projekt wsparty z funduszy europejskich zdobył najwięcej głosów internautów. Przedsięwzięcie warte ponad 67 mln zł w większości jest finansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego. – *Tak udanych przykładów rewitalizacji będzie więcej w całym województwie* – zapowiada marszałek Sławomir Sosnowski.

▶ Jest środa, 14 czerwca br. Po przebudowie mieszkańcy Lublina po raz pierwszy wchodzą na odnowiony Plac Litewski. Wieczorem oglądają pokaz multimedialny z fontanną w roli głównej. Za jego wyjątkowość odpowiada prawie 300 dysz, które wystrzeliwując wodę, tworzą ekran, gdzie wyświetlane są świetlno-muzyczne spektakle: Sen o Mieście, Historia Placu Litewskiego na wesoło i Wydarzenia Kulturalne, związane z 700. urodzinami Lublina.

■ Zmodernizowany dzięki środkom unijnym Plac Litewski został właśnie TOP Inwestycją Polski Wschodniej. Jego urok dostrzegli internauci, oddając na niego ponad 10 tys. głosów w plebiscycie organizowanym przez Portal Samorządowy. – *Cieszę się, że projekt przebudowy Placu Litewskiego, dofinansowany z naszego Regionalnego Programu Operacyjnego, odniósł sukces – zaznacza marszałek Sławomir Sosnowski. – To pokazuje, że rewitalizacja przestrzeni miejskich jest potrzebna i dostrzegana przez mieszkańców Lublina i turystów. Dzięki konkursom rewitalizacyjnym, które niedawno ogłosiliśmy, takich inwestycji w całym województwie będzie więcej* – dodaje marszałek.

■ Liczący ok. 35 tys. m kw. Plac Litewski, ponownie w swojej historii, zmienił wygląd. Obok fontanny jest nowa nawierzchnia, alejki i zielone skwery. Teraz piechotą, całą szerokością Krakowskiego Przedmieścia, przejdziemy do rogu z ul. Kapucyńską, gdzie odnowiona część placu łączy się ze „starym deptakiem”, prowadzącym na Stare Miasto. Z kolei na wysokości Wydziału Pedagogiki i Psychologii UMCS ułożono drewniany taras, tworzący przestrzeń dla koncertów, potańcówek lub wystaw. Najmłodszy lublinianin na pewno cieszą się z bezpiecznego placu zabaw. Są też stoły do gry w szachy. Obok tradycyjnych ławek postawiono kilka pofalowanych leżaków, na których można odpocząć. Nie zapomniano też o historii tego miejsca. Pod specjalnym przeszkleniem widać wyeksponowane ślady dawnej zabudowy Placu Litewskiego, odkryte przez archeologów w czasie remontu.

■ Modernizacja Placu Litewskiego jest elementem rewitalizacji śródmieścia Lublina. W tej chwili projekt jest gotowy w połowie. W 2018 roku miasto planuje przebudowę istniejącego deptaka i Placu Łokietka. Cała inwestycja pochłonie niemal 68 mln zł. Większość kosztów (blisko 42 mln zł) pokryje dotacja z Regionalnego Programu Operacyjnego, z którego Lublin ma zapewnione fundusze europejskie w ramach tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

**Departament
Zarządzania
Regionalnym
Programem
Operacyjnym**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl

**Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu Rozwoju
Regionalnego**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 50, fax: (81) 441 65 76
e-mail: rpo@lubelskie.pl

**Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu
Społecznego**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin
tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53
e-mail: efs@lubelskie.pl

**Lubelska Agencja
Wspierania
Przedsiębiorczości
w Lublinie**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Wojciechowska 9a, 20-704 Lublin
tel.: (81) 462 38 12, (81) 462 38 31
fax: (81) 462 38 40
e-mail: info.lawp@lubelskie.pl

**Wojewódzki
Urząd Pracy
w Lublinie**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Obywatelska 4, 20-092 Lublin
tel.: (81) 463 53 63
e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

**Biuro
Zintegrowanych
Inwestycji
Terytorialnych**

Urząd Miasta Lublin
pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Leszczyńskiego 14, 20-069 Lublin
tel.: (81) 466 16 20, fax: (81) 466 16 29
e-mail: zit@lublin.eu

**Główny Punkt
Informacyjny
w Lublinie**

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65
e-mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

